

Plats och tid	Åsele kommunhus. KS-sammanträdesrum 2026-02-16 13.00 – 16.00		
Paragrafer	1-6		
Beslutande	Eva Strömberg Eva-Lena Johansson Anna Johansson Nils-Petter Grenholm Yvonne Nordlander Helene Ejergård Daniela Holmberg	Kommunstyrelsen Socialchef HR-chef Kommunchef Skolchef 1:e socialsekreterare, ANDTS-samordnare Folkhälsosamordnare	Vice ordförande
Närvarande ersättare	-		
Övriga deltagare	Erik Karlsson Carina Nilsson Dan Eriksson	Kommunpolis Bibliotekarie (§ 2) Sekreterare	
Utses att justera	Daniela Holmberg	Folkhälsosamordnare	
Justeringens tid och plats	Justering sker digitalt. Signering ses på sista sidan.		
Sekreterare	Dan Eriksson		
Ordförande	Eva Strömberg		
Justerare	Daniela Holmberg		

Bevis om justering

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagetts genom anslag på Åsele kommuns digitala anslagstavla, www.asele.se

Innehåll

§ 1 FASTSTÄLLANDE AV FÖREDRAGNINGSLISTA.....	3
§ 2 INFORMATION - BIBLIOTEKETS BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHET.....	4
§ 3 PRESENTATION AV BROTTSFÖREBYGGANDE LÄGESBILD.....	6
§ 4 INFORMATIONER - RUNDA MED NULÄGE UTIFRÅN FOLKHÄLSOPERSPEKTIV	7
§ 5 UPPFÖLJNINGAR - UPPDATERINGAR.....	9
§ 6 PLANERING OCH PRIORITERING AV KOMMANDE AKTIVITETER.....	10

Folkhälsorådet
Signatur

§ 1 Fastställande av föredragningslista

Folkhälsorådet beslutar

Att fastställa föredragningslistan

Sammanfattning av ärendet

Föredragningslista med medföljande handlingar har skickats ut.

§ 2 Information – Bilbliotekets barn- och ungdomsverksamhet

Folkhälsorådet beslutar

Att notera informationen

Sammanfattning av ärendet

Information av Carina Nilsson, Åsele Bibliotek:

Det finns 2 avdelningar – Barn 0-9 år samt Ungdomsavdelning upp till 20 år.

I barnavdelningen finns en "Äppelhylla" för barn med särskilda behov.

I ungdomsdelen finns en "Regnbågshylla" samt en "Livsviktigt att samtala om hylla". I ungdomsdelen finns även en hylla med facklitteratur som är uppdelad efter skolämnen.

I bibliotekets samiska avdelning finns även särskilda barn- och ungdomshyllor.

Åsele bibliotek har sedan länge ett samarbete med förskolan där samverkan finns i ett årshjul med bl.a. sagostunder, sagopromenader och bibliotekskurser för 5-åringar. Biblioteket har även samarbete med BVC där en kasse (Bokstart) lämnas till alla småbarnsföräldrar. Syftet med detta är att tidigt stimulera barnets språkutveckling genom att uppmuntra föräldrarna att prata, läsa och sjunga med barnet.

Utöver sina bemannade öppettider har Åsele bibliotek "Meröppet" alla dagar mellan 7.00 – 22.00. Efter att ha registrerat sig är det möjligt att använda biblioteket även när personalen har gått hem. Åldersgräns för att kunna nyttja "Meröppet" är 16 år.

Biblioteket upplever att de "tappat" högstadieläverna. Det finns tyvärr en allmän negativ inställning hos ungdomar till att låna och läsa böcker – engelsk litteratur är det som brukar efterfrågas.

Enligt en lagändring i skollagen den 1 juli 2025 ska alla elever i Sverige ha tillgång till bemannade skolbibliotek. Åsele bibliotek tror att ett bra och fungerande skolbibliotek skulle spela en viktig roll för att utveckla elevers läsförmåga och lärande samt kunna få igång läslusten hos ungdomarna igen.

Carina vill belysa att barn- och ungdomsdelen utgör en större del än vuxendelen i Åsele bibliotek samt att det görs mycket aktiviteter och insatser för barn- och ungdomar utifrån de förutsättningar som finns. Det gäller att få politiker att förstå vikten av ett bra och fungerande bibliotek.

Folkhälsorådet
Signatur

§ 3 Presentation av brottsförebyggande lägesbild

Folkhälsorådet beslutar

Att notera informationen

Sammanfattning av ärendet

Helene Ejergård-Ahlqvist och kommunpolis Erik Karlsson redovisar "Lägesbild av brott och trygghet i Åsele 2024". Underlaget för denna lägesbild kommer från statistik av polisanmälda brott samt olika trygghetsundersökningar som årligen genomförs. Lägesbilden ska uppdateras minst vartannat år och ligga till grund för kommunens ställning till behov av brottsförebyggande åtgärder.

I lägesbilden framgår bl.a. att det totala antalet anmälda brott i Åsele har minskat, antalet bedrägeribrott har ökat, narkotikabrott har minskat samt att antalet brott i nära relation har minskat sedan föregående lägesbild.

Utifrån denna lägesbild har Medborgarlöften för 2025-2027 tagits fram.

Innehållet i Medborgarlöfena är ganska lika i hela Södra Lappland. Huvudsakligen handlar de om våldsprevention och arbete mot organiserad brottslighet.

Rekrytering av barn och unga till brottslig verksamhet är ett stort problem i hela Sverige. Även i Åsele är detta ett problem – Åsele "sticker ut" i Södra Lappland då det under senaste 2 åren kommit fram ett antal fall av detta. Tidigare har det inte existerat alls i våra inlandskommuner. Det är viktigt att komma ihåg att det rör sig om ett fåtal fall. Rekryteringen sker digitalt via spel och sociala medier.

Skolan har under hösten visat film från polisen vid föräldramöten som visar på de problem som finns i Västerbotten när det gäller rekrytering av barn och unga. Detta upplevs har gett bra effekt. Tyvärr upplevs det som att våldsbrott och kriminalitet upplevs som glamoriserat hos ungdomarna.

Beslutsunderlag

Lägesbild av brott och trygghet i Åsele 2024

§ 4 Informationer – Runda med nuläge utifrån folkhälsoperspektiv

Folkhälsorådet beslutar

Att notera informationen

Sammanfattning av ärendet

HR-chef informerar: I det material som används vid resultat- och utvecklingssamtal med medarbetarna har frågor angående våld tillkommit. Vid rekryteringar har kommunen blivit mer uppmärksam och vaksam för indikationer om kriminalitet. Sjuktalet har minskat inom kommunens anställda, vilket är mycket positivt.

Socialchef informerar: Folkhälsosamordnaren kommer att stärka upp ÅSA-projektet (Åsele Studier och Arbetsmarknad). Folkhälsosamordnaren kommer också under 2026 att vara verksam inom psykiatrisamordning samt inom suicidprevention.

CMV-projektet (Centrum Mot Våld) mellan inlandskommunerna och Region Västerbotten som tidigare haft sitt säte i Skellefteå kommer nu att flyttas till Lycksele. Utgångspunkten för detta stöd kommer därmed framöver vara Lycksele kommun. Det har varit stor efterfrågan från alla inlandskommuner på stöd från CMV. Det kommer nu att anställas 2 behandlare (tidigare 1 st). Önskemålet är att få till en permanent, långsiktig lösning för denna stödmöjlighet.

Barnahus (hjälp för barn som blivit utsatta för eller bevittnat våld och övergrepp) finns idag i Umeå. Man tittar just nu på en lösning att kunna få den stödmöjligheten närmare inlandskommunerna.

1:e socialsekreterare informerar: Samverkansform SSPF (Skola, Sociala, Polis, Fritid) ska komma igång i Åsele kommun – rutiner håller på att tas fram. Detta ska vara ett brotts- och drogförebyggande arbete med syfte att förhindra och förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng eller inleder missbruk. Åsele kommun är en av de första kommunerna i Södra Lappland som kommer igång med denna samverkan. SSPF kommer att vara en aktivitet i kommande åtgärdsplan.

Polisen och kommunens brottsförebyggande samordnare fortsätter ha regelbundna träffar.

Kommunchef informerar: Personalläget i verksamheten är tuff just nu – vi hoppas att sjuktalet fortsätter minska. Omställningen inom omsorgen har kommit en bra bit på vägen. Kommunens samarbete med polisen upplevs mycket bra. Det känns bra att kommunens folkhälsosamordnare kan finnas kvar på 75% under detta år – det möjliggör en bra samverkan inom kommunens verksamheter när det gäller folkhälsofrågor.

Viktigt att kunna hitta en lösning på fortsatta ungdomsverksamheter inom kommunen efter att projektet "Youth Up North" avslutas vid årsskiftet.

Ur folkhälsosynpunkt är det viktigt att ha fungerande fritidsanläggningar i kommunen.

Folkhälsosamordnare informerar: Arbete pågår med att se över chefs- och medarbetarstöd för Åsele när det gäller hantering av frågor om våld. Detta sker i samverkan med HR och IFO.

Hjälper just nu Kulturhuset med revidering av "Fenixkortet" – ska bl.a. se över e-tjänst samt samla in kontaktuppgifter till målsman/annan vuxen.

Första officiella "Basutbildning-Våldsprevention" är genomförd med IFO-kontoret. Nästa utbildningstillfälle planeras till april (för personal vid Kulturhuset samt fastighetsskötare).

Folkhälsoenheten går upp med förslag till beredningen i regionen, för att finansiera kommunala suicidpreventiva samordnare på 20% i kommunerna. Bl.a. ska det under året arbetas fram lokala handlingsplaner utifrån den länsgemensamma strategi som togs 2025.

Ny ansökan om projektmedel i ÅSA-projektet (Åsele Studier och arbetsmarknad) har påbörjats.

Bevakar och tar del av övrigt arbete om folkhälsa och friluftsliv - bl.a. höll Friluftsförbundet en nationell konferens på temat den 27 januari som var mycket intressant.

Skolchef informerar: Skolan har med start i januari 2025 infört att högstadieläverna får frukt på eftermiddagarna. Detta upplevs positivt av alla och man har märkt av att det blir "mindre spring" ut till butikerna.

Arbetet med "Orossamtal" mellan skola, polis och sociala har påbörjats.

Skolan upplever att de har behov av mycket kontakt med polisen just nu. Det är tyvärr mycket som händer på elevernas fritid – detta märks av i skolan. Samarbetet mellan skola och IFO fungerar mycket bra. Skolsociala teamets arbete fortsätter. Tyvärr upplevs mycket oro på mellanstadiet just nu – insatser har satts in.

§ 5 Uppföljningar – Uppdateringar

Folkhälsorådet beslutar

Att notera informationen

Sammanfattning av ärendet

Brottsförebyggande arbete: Polisen visar på ny statistik för brott i Åsele kommun. Detta visar att antalet bedrägeribrott har minskat något under senaste året. Däremot har antalet tillgreppsbrott ökat något under samma period. Polisen har gjort en trygghetsundersökning hos kommuninvånarna i Åsele kommun. Totalt har 300 enkäter skickats ut – 179 svar har inkommit (60%). Den visar bl.a. lågt värde för utsatthet av stöld och brott samt att oro för att bli utsatt för våld och brott är låg.

ANDTS: Fortsatt arbete med övergripande policy för kommunen, handlingsplan specifik för anställda som möter barn och unga i arbetet samt aktivitetsplan. Dialog med ny skolsköterska om feedback, avvaktar och sedan i stort sett klara. Beslut i styrgruppen om att ta upp de tre politiskt i samma ärende.

LUPP: Rapporten från enkätundersökningen är klar. Ungdomskonsulenten Mimmi har påbörjat informera om resultatet ute i verksamheterna. Resultatet bör även spridas till företag/näringslivet. I redovisningen framkommer att det faktiskt finns elever på högstadiet som aldrig/sällan känner sig trygga i hemmet eller i skolan – detta är oroväckande. Det framkommer även i redovisningen att det är många som är oroliga över föräldrarnas ekonomi.

Folkhälsopromenader: Folkhälsopromenaderna, som fått namnet "Följ med ut!" har kommit igång och första tillfället har genomförts. Tuff kyla och krock med OS påverkade uppslutningen.

§ 6 Planering och prioritering av kommande aktiviteter

Folkhälsorådet beslutar

Att notera informationen

Att bjuda in den förening som kontaktat rådet till nästa möte för att informera om sitt arbete samt att ge möjlighet till andra föreningar att närvara med information vid kommande möten – Beslut tas vid beredning.

Sammanfattning av ärendet

Kommande aktiviteter:

- Folkhälsorådet har fått förfrågan från en förening som önskar komma till kommande möte för att informera om sitt arbete. Rådet diskuterar om föreningar ska kunna bjudas in framöver för att delge information som bedöms vara av intresse när det gäller folkhälsofrågor. Rådet ställer sig positiva till denna möjlighet.
- Fröbibliotek lanseras på biblioteket – hoppas kunna bidra till att väcka odlingsglädje.
- Yoga för allmänheten är på gång i samverkan med Vuxenskolan.
- Föreläsning med Martina Nelsson är inplanerad - "Hur möta NPF i arbetsliv". Målet är att få fram fler möjligheter till praktikplatser inom kommunens verksamhet.
- Fler utbildningar under våren via Attention - "Tips i bemötande/anpassning". Riktas till arbetsledare/handledare inom kommunens verksamheter.
- Nya projektmedel för 2026 ska sökas från MUCF.
- Åsele kommun har tecknat avtal under ett år för "Min digitala socialtjänst". Detta är en digital plattform som erbjuder stöd till föräldrar, barn och unga. Tjänsten är tillgänglig via internet dygnet runt. Utifrån kommunmedborgarnas användande kan kommunen få statistik som visar vilka behov av stöd som finns.

- Folkhälsosamordnare har börjat se över om det är möjligt att ta fram ett lokalt folkhälsobidrag till föreningar som möjliggör att aktiviteter kan kopplas till det folkhälsopolitiska programmet.
- Utredning har startats om att få till ett porrfilter i kommunens nätverk. Detta har varit på tal tidigare men har nu aktualiserats igen genom initiativ från skolan.
- Fritiden planerar för att genomföra RF-SISU's material "En idrott fri från våld" - ett material för att göra idrotten mer inkluderande och kunna förebygga våld och kränkningar.
- Folkhälsosamordnare kommer att delta i den årliga folkhälsokonferensen i Västerbotten den 10 mars. Fokus kommer att vara på barn och unga. Kontakta Daniela om det är någon fler som vill följa med.
- Folkhälsorådet kommer att ingå i samarbete med Länsstyrelsen under året - "Ledningsstyrt Jämställdhetsarbete". Den första träffen planeras bli i maj. Den andra träffen planeras vara den 27/8.

